

Abstrakt

Cílem diplomové práce „Pastýř jako antropomorfismus Boha“ je pomocí literární rešerše a komparace textů, exegeze a reflexe vlastních zkušeností objasnit roli pastýře ve starověku a dnes a přednést tuto vědomost v užívání antropomorfismu pastýře v biblických textech. V úvodních kapitolách se zaměřujeme na osobu pastýře, jeho charakteristiku, kde je speciální pozornost věnována pastýřské holi, jelikož i ta má hojně biblické metaforické použití. Dále je pojednáváno o roli pastýře ve starověku, v biblických textech a v dnešní době. Pozornost je také věnována metafoře pastýře ve starověké mytologii, užití této metafory v různých náboženských kulturních a její obsah.

Z podobného hlediska je pohlíženo na pasená zvířata především ovce a speciální pozornost je věnována roli beránka v biblických textech. Pojednáváme ale i o prasatech a kozách jako pasteveckých zvířatech.

Následující kapitoly nejprve pojednávají o antropomorfismech obecně, posléze navazují kapitoly z konkrétních biblických knih, kde je antropomorfismus užit. Texty jsou rozděleny dle jejich zařazení v Bibli – nejprve je pojednáváno o textech Tanachu, kde je nejčastější výskyt antropomorfismů v prorockých knihách. Další kapitola je věnována textům Nového zákona, nejprve pak synoptickým evangeliím, kde se zabýváme exegezí podobenství „O ztracené ovci.“ Pak se věnujeme Janovu evangeliu – především podobenství „O dobrém pastýři“ a „rozhovoru se Šimonem Petrem.“ Jednotlivé pasáže jsou exegetovány, komparovány v dostupné literatuře s přidáním vlastních komentářů. Větší pozornost je pak věnována exegezi žalmu 23, kterému je věnována celá jedna kapitola práce, s výraznějším přihlédnutím k veršům pojednávajících o pastýři.

V práci také pojednáváme o přeneseném výrazu „pastýř“ pro Božího služebníka a o charakteristice „nevěrného pastýře“, pro jeho časté použití v Bibli. Pozornost je věnována i metaforickému užití „stáda“ pro označení lidu božího. Závěr práce obsahuje reflexi poznatků v práci uvedených a je snahou o aplikaci uvedeného pro dnešního člověka.